
ZIENSWIJZE

Parapluplan biomassa-installaties NL.IMRO.0627.BPBiomassa-0301 van de
gemeente Waddinxveen

02-12-2019

Geachte gemeenteraad en college van Waddinxveen,

Voor u ligt een zienswijze op het parapluplan biomassa-installaties met identificatienummer NL.IMRO.0627.BPBiomassa-0301 van de gemeente Waddinxveen.

Samenvatting

Het voorliggende parapluplan heeft als doel om ten aanzien van biomassa-installaties meer planologische sturing te hebben op de plek en het aantal biomassa-installaties. **Echter de manier waarop het is samengesteld laat een onbeperkt aantal nieuwe kleinere biomassa-installaties in Waddinxveen toe zonder verdere voorwaarden.** Vanwege de duurzaamheid, gezondheid en mogelijke PAS consequenties vragen wij aanpassingen die er samengevat op neerkomen:

1. Helemaal geen kleine biomassa-installaties toestaan in de wijken van Waddinxveen.
2. Indien punt-1 niet mogelijk is, het maximale vermogen van de centrales zover als wettelijk/politiek mogelijk is naar beneden te brengen en daarbij technische en planologische eisen op te nemen die de negatieve invloed van fijnstof, stikstof en roet op de wijk zoveel mogelijk beperken.

De kern van het bestemmingsplan.

De essentie van het parapluplan kan als volgt worden samengevat:

Nieuwe biomassa-installaties tot 130 kWth blijven toegestaan in Waddinxveen. Daarbij mag niet aan derden worden geleverd. Het bevoegd gezag kan hiervan afwijken en maximaal 1 MWth toestaan als op de grens van de inrichting de fijnstof en stikstof concentratie niet meer dan 3% toeneemt

In het plan wordt niet uitgelegd waarom er een grens van 130 kWth wordt gehanteerd en waarom er door het bevoegd gezag hiervan kan worden afgeweken tot max. 1 MWth. Dit zijn echter geen hele kleine installaties, met 130 kWth kunnen nog ruwweg 50 huizen volledig van energie worden voorzien en met 1 MW ruwweg 400 huizen. Het zijn waarschijnlijk meer praktische redenen rondom controle / handhaving en een politieke keuze om eventueel ondernemers met bijv. veel resthout nog toe te staan een biomassa-installatie te bouwen ter vervanging van een gas-WKK.

Het begrip 'derden' moet worden beschreven; valt bijvoorbeeld onder eigen gebruik ook een woningbouwvereniging die een rij huurhuizen met een biomassacentrale-installatie van energie wil voorzien? De 3% is arbitrair en geldt maar voor 1 inrichting. Als er bijvoorbeeld 2 biomassa-installaties naast elkaar worden gebouwd, mag op de perceelgrens de stof concentratie al met 6% stijgen.

Wij vragen de gemeenteraad dan ook om deze redenen grenswaarden erg goed te begrijpen om een gefundeerde keuze te kunnen maken over deze 130 kWth / 1 MWth grenzen, het begrip derden en die 3%.

Invloed op het algemene gemeentelijke beleid

Dit "Parapluplan Biomassa-Installaties" zal invloed hebben op drie belangrijke onderwerpen in het algehele beleid van Waddinxveen. Deze onderwerpen worden hieronder verder besproken:

Duurzaamheid

Door voortschrijdend inzicht zijn de Wetenschap, Bedrijfsleven en Inwoners van Nederland/Waddinxveen steeds meer tot de conclusie gekomen dat het verbranden van hout niet de oplossing is voor het bereiken van de werkelijke klimaatdoelen. De vraag naar Hout/Houtpellets is de laatste jaren flink toegenomen vanwege de hoge subsidies die met name de Nederlandse regering geeft, op biomassa-installaties. De Nederlandse regering baseert zijn beleid op dat van de EU: eenvoudig gezegd hoeft de uitstoot van het broeikasgas CO₂ niet te worden meegeteld bij verbranding van Biomassa. In werkelijkheid komt er bij het verbranden van hout bijna twee keer zoveel CO₂ vrij dan bij verbranding van aardgas. Verdere discussies over deze problematiek ligt buiten deze Zienswijze, maar feit is dat er niet genoeg resthout is voor de groei van biomassa-installaties en dat het verbranden van hout zorgt voor massale ontbossing. Een uitbreiding van het aantal lokale biomassa-installaties past derhalve niet in de duurzaamheidsvisie van Waddinxveen.

Gezondheid

Het rapport dat de firma Tauw heeft gepubliceerd over het Luchtkwaliteitsonderzoek in Waddinxveen, geeft aan dat er wel degelijk een negatieve invloed van houtverbranding op de lokale luchtkwaliteit is. Deze invloed wordt echter onderbelicht vanwege het feit dat volgens het Tauw rapport de totale luchtkwaliteit op de lange termijn erop vooruitgaat. De huidige regering erkent nu ook dat kleinere biomassa-installaties een negatief effect hebben op de lokale luchtkwaliteit. Daarom wordt de ISDE-subsidie op installaties tot 5 MWth per 2020 gestopt.

De substantiële uitstoot van fijnstof en giftige NO₂ zijn een gevaar voor de volksgezondheid met name fijnstofdeeltjes PM₁₀ en PM_{2.5} kunnen COPD, Longkanker, Hartproblemen e.d. veroorzaken.

De bovengenoemde zijn stoffen zijn maar een deel van 'n heel scala aan giftige componenten die in houtrook zitten. Alhoewel deze in kleinere concentraties aanwezig zijn en daarom niet meegenomen in Tauw Luchtkwaliteitsonderzoek, dragen zij wel bij aan een algehele verslechtering van de luchtkwaliteit, met name Koolmonoxide, Benzeen, Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK), Vluchtige Organische Stoffen (VOS). Kleinere biomassa-installaties mogen voor fijnstof 'n 8x hogere en voor NO₂ 'n 2x hogere emissieconcentratie hebben (zie bijlage tabel-1). Vaak is er ook 'n lagere emissiepunthoogte en lagere warmte-inhoud, waardoor de verspreiding van de rookgassen minder is, hetgeen dicht bij de bron tot hogere concentraties leidt. Er kan dus geconcludeerd worden dat de negatieve impact van kleinere biomassa-installaties op de luchtkwaliteit vlakbij woningen, sportvelden en scholen zeker niet te verwaarlozen is.

Gevolgen "Programma Aanpak Stikstof"

De nieuwe kleinere biomassa-installaties zullen ook een PAS-ADC (Alternatief/Dwingende reden/Compensatie) plan moeten hebben. Waarbij zeer waarschijnlijk de NO₂ uitstoot elders moet worden gecompenseerd. Dit plan zou een gevaar kunnen zijn voor extra woningbouw in Waddinxveen.

Conclusies invloed beleid

De voorbereiding van het aantal kleine biomassa-installaties:

1. Draagt niet bij aan een duurzamer Waddinxveen
2. Heeft in de wijken wel degelijk een slechtere luchtkwaliteit tot gevolg.
3. Zou een gevaar kunnen zijn voor extra woningbouw in Waddinxveen

Verzoek tot aanpassingen

1. Geen uitbreiding van het aantal nieuwe biomassa-installaties toestaan, van welk vermogen dan ook (dat betekent ook het verbieden van pellet-CV ketels). Deze optie doet het meeste recht aan de duurzaam- en gezondheid aspiraties van Waddinxveen!
2. Mocht nummer-1 politiek een stap te ver zijn omdat dit de mogelijkheden voor individuele huizen teveel beperkt, dan de maximale grens verlagen naar kleiner dan 45 kW, onder de voorwaarden genoemd bij nummer-4. We kiezen voor de grens kleiner dan 45 kW omdat er alleen bij zeer grote eengezinswoning en twee-onder-een-kapwoning meer dan 45 kW nodig is en omdat industriële ketels vaak beginnen bij 45 kW. Daarom is deze grens volgens ons eenvoudig te controleren en te handhaven (Zie bijlage tabel-2).
3. Mocht nummer-1 wettelijk niet haalbaar zijn, dan de wettelijk minimum ondergrens (waaronder niet verboden kan worden) voor het vermogen hanteren, onder de voorwaarden genoemd bij nummer-4.
4. Indien er dan sprake is van een grens waaronder biomassa-installaties nog gebouwd kunnen worden (zoals bij nummer 2 en 3 hierboven), dan boven die grens geen uitzonderingen toestaan en technische en planologische voorwaarden opnemen in het parapluplan. Hierbij valt te denken aan:
 - Eisen stellen aan het aantal ketels en minimale temperatuur per ketel.
 - Een minimale afstand tot huizen, scholen, sportgelegenheden in stand nemen.
 - Eisen stellen aan de hoogte van emissiepunten (schoorstenen).
 - Limiteer het totaal aantal installaties
 - Stel een minimale onderlinge afstand van de installaties vast.

(Zie bijlage tabel-3).

Tot slot

Er wordt gezegd dat het niet wordt verwacht dat er in Waddinxveen veel nieuwe kleine biomassa-installaties bij zullen komen vanwege de discussies rondom duurzaamheid, de gezondheid, en de PAS. Ook wordt in 2020 de subsidies op ketels < 500 kW afgeschaft. Maar we moeten leren van het Glasparel+ bestemmingplan. **Niemand heeft in 2014 verwacht of voorzien dat het op basis van het Glasparel+ bestemmingsplan mogelijk zou zijn om 2 biomassacentrales van 14,9 MW op het bedrijventerrein-2 te bouwen. Dit soort 'wildgroei' moeten we nu voorkomen; daardoor zijn er aanpassingen nodig in het parapluplan biomassa-installaties!**

Sandra Plantenga
Bert Kool
Rob Reehuis

Bijlage

Tabel 1 Wettelijke emissie grenswaarden biomassa-installaties

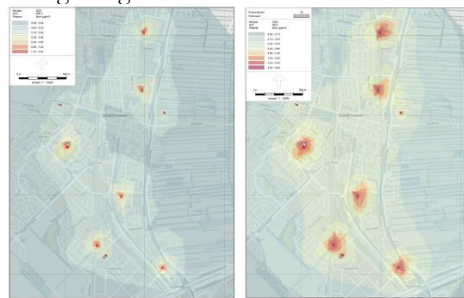
Vermogen	Stikstof	Fijnstof
tot 1 MW	300 milligram / m ³	40 milligram / m ³
1 MW tot 15 MW	145 milligram /m ³	5 milligram / m ³

Tabel 2 Toepassingsgebieden ketels op basis van vermogen

Woningbouw	Industrie en grote gebouwen
<p>In de woningbouw worden globaal voor individueel gestookte woning atmosferische ketels met het volgende benodigd vermogen toegepast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Appartement: 11-23 kW; • Tussenwoning: 16-28 kW; • Hoekwoning: 16-30 kW; • Vrijstaand huis: >30 kW. <p>Bron: https://www.nbd-online.nl/product/188807-basiskennis-installaties-cv-ketels-verwarmingsketels</p>	<p>Toepassingsgebieden KWB Pelletfire Plus (dit is de installatie die is geïnstalleerd bij het Zwembad de Sniep). Vermogensklassen:45, 50, 55, 65, 70, 75, 95, 100, 108, 115, 135 kW</p> <p>Toepassingsgebieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grote eengezinswoning • grote twee-onder-een-kapwoning • landbouw • grotere gebouwen (scholen, flatgebouwen) • regionale warmtedistributie <p>Bron: https://www.kwb.net/nl/producten/pelletverwarming/kwb-pelletfire-plus/</p>

Tabel 3 Toelichting mogelijke voorwaarden

Mogelijke voorwaarden	Opmerking
Eisen stellen aan het aantal ketels en minimale temperatuur per ketel.	De biomassa-installatie bij het zwembad de Sniep leert ons dat een installatie met 5 geschakelde ketels eigenlijk 5 kleine centrales zijn. En hoe kleiner de ketel hoe lager de temperatuur met een relatief hogere vervuiling en slechtere spreiding van de rookgassen tot gevolg
Een minimale afstand tot huizen, scholen, sportgelegenheden in acht nemen.	Het Tauw rapport leert ons afstand tot woningen enz. van belang is: <i>Vanwege de lagere emissiepunthoogte van de stookenstallatie van zwembad De Sniep en doordat woningen direct achter het zwembad gelegen zijn, is de bijdrage van het zwembad aan de jaargemiddelde NO₂ concentraties op deze woningen met maximaal 1,00 µg/m³ nog relatief hoog. De maximale bijdrage aan de jaargemiddelde PM₁₀ concentraties bedraagt 0,20 µg/m³ op de nabijgelegen woningen</i>
Eisen stellen aan de hoogte van emissiepunten (schoorstenen).	Het Tauw rapport stelt dat bij een lagere emissiepunthoogte, gebouwhoogte en warmte-inhoud de rookgassen zich minder verspreiden hetgeen dicht bij de bron tot hogere concentraties leidt. De hoogte van het emissiepunt verlaagt de uitstoot van de vervuiling niet, maar een lagere schoorsteen zorg dus voor minder goede spreiding
Limiteer het totaal aantal centrales en stel een minimale onderlinge afstand van de centrales.	De Tauw doorrekening van een aantal biomassa-installaties geplaatst in wijken in Waddinxveen leert ons dat centrales dicht bij elkaar een cumulatief effect hebben, de mate van vervuiling van stikstof en fijnstof neemt nagenoeg lineair toe met het aantal centrales.

Tauw Doorrekening 5 fictieve 1 MW centrales